

VYPRÁVENO 11. 04. 2017
DNE:

MUZNX01ON4RU

MĚSTSKÝ ÚŘAD ZNOJMO

Odbor školství, kultury a památkové péče

Obroková 1/12, sídlo nám. Armády 1213/8, 669 22 Znojmo

SPIS. ZN.:	SMUZN 20041/2016/Kr
Č. J.:	MUZN 106177/2017
POVĚŘENÁ ÚŘEDNÍ OSOBA:	Ing. Alena Krivánková
TEL.:	515 216 431
FAX.:	515 216 432
E-MAIL:	alena.krivankova@muznojmo.cz
MOB.:	739 389 009

VÁŠ DOPIS ZN.:
ZE DNE: 20.12.2016

DATUM: 10.4.2017

ZÁVAZNÉ STANOVISKO Č. 133/2017

Městský úřad Znojmo, odbor školství, kultury a památkové péče (OŠKaPP), jako věcně a místně příslušný správní orgán dle § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, § 10 a 11 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, vydává na základě žádosti, kterou dne 20.12.2016 podalo Město Znojmo, Obroková 1/12, 66902 Znojmo, IČ 00293881, a dle předložené dokumentace: *Opravy, rekonstrukce a proti-vlhkostní opatření jižního křídla Deblínského zámku ve Znojmě, projektová dokumentace, zpracovatel Bc. et Bc. Michal Štancl, termín zpracování XI/2016, paré č. 5,6*, ve věci nemovitosti ve vlastnictví: Město Znojmo, Obroková 1/12, 66902 Znojmo, IČ 00293881, **podle § 14 odst. 1** zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, toto

závazné stanovisko:

Obnova nátěrů oken, opravy v sále Předků, sále Vranovském a Císařském v zámku v ulici **Hradní 84/10, Znojmo** na pozemku par. č. 105 v k. ú. Znojmo-město, který je prohlášenou kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod rejstříkovým číslem 41253/7-6944 a nachází se v památkové rezervaci Znojmo prohlášené Výnosem ministerstva kultury České socialistické republiky č. 16 417/87-VI/1 ze dne 21. prosince 1987, dle předložené výše uvedené dokumentace, se podle § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, považují z hlediska státní památkové péče za přípustné za splnění následujících podmínek stanovených v souladu s § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, které zajistí vlastník:

1. Nebudou prováděny práce související s odstraněním vlhkosti zdiva včetně hydroizolační chemické clony. Část projektu týkající se odvlhčení zdiva bude doplněna a znova předložena. Práce související s odstraněním vlhkosti nejsou předmětem tohoto podání.
2. Zásahu do omítek a nátěrů v sálech bude předcházet sondážní průzkum nátěrových a omítkových vrstev v místech zásahu.
3. Pro opravy omítek ve vstupním sále (sále Předků) s nástěnnou malbou je třeba zpracovat a předložit záměr pro restaurování. Práce lze provést na základě závazného stanoviska, které bude k záměru restaurování vydáno.
4. Opravy kamenných prvků je třeba specifikovat. U těch, které vykazují umělecko-řemeslné hodnoty, je třeba zpracovat a předložit restaurátorský záměr. Umělecko-řemeslné prvky lze

- opravit na základě závazného stanoviska, které bude k záměru restaurování vydáno.
5. Sanační omítky lze uplatnit pouze v těch místech, kde se již nacházejí. Rozsah sanačních omítek nebude zvětšován.
 6. Práce budou dozorovány v rámci kontrolních prohlídek, na které bude vlastník, v níže stanovených fázích rozpracovanosti prací, OŠKaPP zvat. První kontrolní prohlídka, na kterou vlastník přizve také dodavatele prací, se uskuteční před zahájením prací, další po postavení lešení, před otlučeníím zvětralých omítek, po otlučení zvětralých omítek, před zahájením obnovy podlah, při výběru a před aplikací stavebních materiálů (malby, nátěry, mřížky), před zahájením nátěrových prací po vysazení barevných vzorků nátěrů a dále dle dohody při předcházející kontrolní prohlídce.

Odůvodnění:

Toto závazné stanovisko je vydáváno na základě žádosti ze dne 20.12.2016. Podání učinilo Město Znojmo, Obroková 1/12, 66902 Znojmo, IČ 00293881, které zastupoval Ing. Karel Bartušek, vedoucí odboru investic a technických služeb Městského úřadu Znojmo.

Součástí podání byla projektová dokumentace, ve které se navrhuje zlepšení vlhkostního klima v interiérech suterénu, vnější hydroizolace zdiva, doplnění drenážní kanalizace pro odvod vody od objektu, oprava vnitřních omítek, výmalby a vnější fasády.

Navrhuje se oprava freskové výmalby a její doplnění, odstranění všech biologicky napadených a nesoudržných vrstev omítek a výmalby, vysušení zdiva před aplikací omítek a výmalby. Nové omítky budou sanační. Konečný nátěr bude bílá nebo probarvená vápenná líčka. Navrhuje se oprava nátěrů výplní otvorů ve 2. NP. Předpokládá se lokální broušení, tmelení a nátěr. Je navržena výměna poškozených parket a okrajových lišt a jejich doplnění. Ostatní parkety a lišty budou vyčištěny, přebroušeny, přetmeleny a opatřeny vhodnou povrchovou úpravou. Dále se navrhuje oprava kamenných prvků – restaurování. Oprava, revize a čištění současných větracích otvorů a jejich doplnění, aby se zvýšila cirkulace vzduchu v místnostech, proražené větrací otvory budou opatřeny mřížkou. Navrhuje se provedení chemické izolační clony. Jsou navrženy odvodňovací žlaby v místě mezi průchodem a samostatným schodištěm. Vody na horním nádvoří mají být svedeny do vpusti na nádvoří, žlaby budou napojeny do současné dešťové kanalizace na dolním nádvoří. Kamenné schodnice mají být usazeny do lože z vodo-nepropustného betonu, aby nedošlo k protékání dešťových vod do podloží schodiště. Na horním nádvoří je navržen výkop podél celého objektu do hloubky základové spáry zdiva. Podél zdiva se navrhuje hydroizolace. Všechny hydroizolační vrstvy mají být svařovány. Na dno výkopu je navrženo umístění drenážní kanalizace obalené drenážním blokem. Zásyp má být proveden z hutněné zeminy z výkopu. Veškeré demontované povrchy mají být po provedení prací navraceny do původního stavu. Dozdívky jsou navrženy z plných cihel na vápennou maltu. Archeologické nálezy budou ihned ohlášeny.

Po projednání návrhu odvlhčení s NPÚ bylo podání zúženo, neboť odvlhčení bylo navrženo na základě nedostatečného průzkumu a vyhodnocení vlhkostí. Návrh odvlhčení se jeví jako příliš razantní bez patřičného zdůvodnění a prověření všech okolností a šetrnějších možností. Tímto problémem je třeba se zabývat v širších souvislostech a podrobněji, což si vyžádá delší čas. Práce související s odvlhčením stavby tedy nejsou předmětem tohoto podání a nebudou prováděny. Závazné stanovisko se vztahuje pouze na opravu omítek, podlah, nátěr oken a výmalbu.

OŠKaPP si opatřil výpis z katastru nemovitostí LV 10001.

Účelem zákona o státní památkové péči je chránit kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví, svědectví dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Zabezpečit zachování, ochranu, zpřístupňování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.

Prohlášením historického jádra města Znojma za památkovou rezervaci se zabezpečuje zvýšená ochrana tomuto vynikajícímu urbanistickému útvaru, který dokládá vývoj sídlíšní aglomerace již od 11. století a který v mimořádně působivém prostředí uchovává architektonicky významné soubory monumentálních budov, měšťanských domů, církevních staveb i souvislá pásma hradeb městského opevnění.

Účelem prohlášení památkové rezervace je zabezpečit zvýšenou ochranu významným historickým urbanistickým celkům a dokladům lidské činnosti, zajistit potřebnou péči o jejich zachování, obnovu a prezentaci, aby jako organická součást životního prostředí sloužily kulturním, výchovným, společenským a hospodářským potřebám společnosti.

OŠKaPP vycházel z výnosu č. 16 417/87-VI/1 ze dne 21. prosince 1987 o prohlášení historického jádra Znojma za památkovou rezervaci, který byl vydán po projednání podle § 4 odst. 1 v té době platného zákona č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách. Podle § 42 odst. 2 platného zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, je historické centrum Znojma považováno za památkovou rezervaci i podle tohoto zákona, který nabyl účinnosti 1. ledna 1988.

Dle § 4 odst. 1 výnosu jsou předmětem státní památkové péče v rezervaci historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, plochy zvýšené ochrany, ostatní chráněné plochy a podzemní prostory, hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech, nemovitě kulturní památky a ostatní objekty, soubory a prostory, dotvářející prostředí rezervace, u kterých lze závažné, podstatně měnící úpravy provádět pouze po dohodě s orgány státní památkové péče, a veřejná zeleň.

Pro stavební činnost jsou v § 5 výnosu stanoveny podmínky. Veškeré úpravy nemovitých kulturních památek i jejich souborů musejí být řešeny a prováděny se zřetelem k trvalému zabezpečení jejich existence, hmotné podstaty, k jejich přiměřenému využití a dalšímu zhodnocování jejich výtvarných a dokumentárních funkcí, úpravy terénní, vodohospodářské, energetické i podzemní a inženýrské sítě musejí být prováděny s ohledem na památkovou hodnotu objektů a území, všechny úpravy městských prostorů, zejména úpravy fasád, povrchů komunikací, musí být v souladu s historickým prostředím rezervací, stavebně technické práce musejí směřovat k obnově a funkčnímu zhodnocení hlavních historických prostorů, památkových souborů a objektů.

Jako podklad pro vydání závazného stanoviska si OŠKaPP v souladu s § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči vyžádal písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, kterou je pro územní obvod Znojmo Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně (NPÚ). Vyjádření obdržel dne 18.1.2017 pod č. j. MUZN 4587/2017 (č. j. NPU-371/100772/2016, ze dne 16.1.2017, vyhotovil PhDr. Jan Kozdas).

Ze skutečností uvedených ve vyjádření NPÚ vyplývá, že dokumentace není nadále pro zpracování kvalifikovaného odborného vyjádření dostačující. Navržené provedení opatření proti vlhkosti považuje NPÚ za technologicky nevhodné. Předložená dokumentace dle NPÚ opomíjí existenci a navrhuje zcela nevhodně k odstranění zřejmě vyzděný a funkční větrací kanál při podélném základovém zdivu zámecké budovy. Opomíjí existenci kovových, zřejmě větracích mřížek v dlažbě podlahy vstupního sálu. NPÚ také upozorňuje na skutečnost, že stav například vnějších omítek nad patou zdiva zámku na bocích jezdeckého schodiště je názorným příkladem nevhodné a kontraproduktivní aplikace tzv. sanačních omítek z doby dřívějších oprav. Tyto totiž stav omítkových ploch a její vlhkostní situaci nezlepšily, ale naopak zhoršily. Dokumentace neřeší nevhodný technologický stav použitého betonu na podlahách a omítkách. Na svislé stěně v dnešním lapidáriu opomíjí sondou zjištěnou existenci nevhodného asfaltového nátěru zdiva pod nevhodnou cementovou omítkou. NPÚ nesouhlasí s použitím hydroizolační chemické clony, považuje ji za krajně negativní zásah do kulturně historických hodnot památky, za destruktivní stavební metodu, kterou je třeba nahradit novými vhodnějšími technologiemi. Pokud jde o vnější a vnitřní sanační omítky, není zřejmé, zda jde o doplnění omítek provedených dříve, či jde pouze o tyto omítky již dříve provedené. Snahy o odstranění vlhkosti omítek a zdiva na těchto objektech byly již v minulosti, včetně použití sanačních omítek. V podstatě byly zcela neúspěšné a nezjistily příčinu této vlhkosti. Dle NPÚ je třeba z navržených stavebních prací zcela vynechat jakékoliv zásahy do omítek císařského sálu, vranovského sálu a zvláště vstupního sálu, kde je restaurovaná nástěnná malba. Případné restaurátorské průzkumy a obnova budou řešeny v samostatném správním řízení. Požadavek na provedení sondážních průzkumů nátěrových a omítkových vrstev vychází z nutnosti poznání charakteru a rozsahu zachovaných historických vrstev nátěrů a omítek, případně maleb i dalších prvků, bez nichž nelze stanovit předmět ochrany. Vyhodnocením sondážních průzkumů je možné dále určit vývoj zvláště interiérových úprav. V místech výkopů lze předpokládat mimořádně hodnotné archeologické nálezy.

V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, vyzval OŠKaPP účastníka řízení, k nahlédnutí do spisu za účelem uplatnění práv a oprávněných zájmů před vydáním závazného stanoviska.

Město Znojmo, Obroková 1/12, 66902 Znojmo, IČ 00293881, na základě negativního vyjádření památkového ústavu zúžilo podání pouze na obnovu nátěrů oken, opravy v sále Předků, Vranovském a Císařském.

Zúžením podání považuje OŠKaPP zamýšlené práce spíše za udržovací.

Stav omítek souvisí s vlhkostí objektu. Aby byly opravy trvalejšího rázu, je třeba se v první řadě zabývat vlhkostí objektu a v objektu, provádět měření a sledovat mikroklima v interiérech. Je třeba provést průzkum a zjistit všechny příčiny vlhkosti (nefunkční žlaby, svody, cementové omítky, zabetonované neprodyšné podlahy, způsob odvedení dešťových vod od objektu, poškození kanalizačního a vodovodního potrubí, zazděné otvory, šachty, které mohou souviset s větráním apod.), je třeba provést měření vlhkosti a zasolení omítek a zdiva (povrchové teploty a vlhkost stavebních konstrukcí) v různých výškách a také obdobích, zjistit proudění vzduchu v místnostech a na základě provedených měření vyhodnotit mikroklimatické poměry v místnostech. Zjistit a vyhodnotit stav a funkčnost všech již dříve provedených opatření a zdokumentovat je. Teprve na základě těchto všech zjištěných skutečností je možné přistoupit k návrhu odstranění vlhkosti. Z hlediska památkové péče ovšem nelze souhlasit s příliš radikálními metodami, které lze použít u novostaveb. Historický objekt je na určitou vlhkost „zvyklý“, radikální odstranění vlhkosti může ovlivnit např. stav poжива historického zdiva. Pro opravy zdiva a omítek je také třeba použít vhodné, prodyšné materiály. Je třeba se zabývat také větráním, temperováním a vysušováním. OŠKaPP doporučuje konzultaci problému s odborníkem, který se odvlhčováním historických staveb již dlouhodobě zabývá a má bohaté zkušenosti (viz např. obnova památníku Mohyla míru - Prace). Svislou izolaci nelze provést přímo na historické zdivo, které musí „dýchat“.

Co se týká obnovy vnitřních omítek, je v současné době patrná nástěnná malba pouze ve vstupním sále, další dva sály jsou vymalovány bíle. Pokud by průzkum prokázal, že by mohlo dojít k zásahu do nástěnné malby i v ostatních sálech, byl by tento případ řešen samostatným závazným stanoviskem, jehož podkladem by byl restaurátorský záměr. Při prohlídce objektu na místě samém byly zjištěny trhliny ve zdivu. Před opravou omítek je třeba tyto trhliny posoudit a navrhnout jejich sanaci. Pro odstranění vlhkosti nejsou žádoucí zásahy – nové průrazy středověkým kamenným hradebním zdivem.

Z ustanovení § 14 odst. 7 lze dovodit, že zákon o státní památkové péči umožňuje k týmž zamýšleným pracím vydat více závazných stanovisek, které budou odpovídat podrobnosti předkládaných dokumentací.

Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci, v souladu s § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., již od doby přípravy stavby povinni záměr oznámit Archeologickému ústavu (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., Čechyňská 363/19, 602 00 Brno, sekretariat@arub.cz) a umožnit jemu nebo jiné oprávněné organizaci provést záchranný archeologický výzkum.

Do tohoto ustanovení jsou promítnuty závazky vyplývající z přijetí Úmluvy o ochraně architektonického dědictví (článek 3 odst. i) pís. a) zabránit odstraňování součástí archeologického dědictví a v článek 5 odst. ii) písmeno b) zajistit dostatečný čas a prostředky k provedení řádného vědeckého bádání na nalezišti a publikaci jeho závěrů). V souladu se zákonem učiněné oznámení o provádění prací na území s archeologickými nálezy umožní oprávněné organizaci provedení záchranného archeologického výzkumu (viz Stanovisko MK ČR, památkové inspekce č.j. MK 53049/2014 PI ze dne 13. října 2014).

Povinnost investorů a vlastníků nemovitostí ve vztahu k archeologickým výzkumům a jejich průběh jsou upraveny ve výše uvedeném ustanovení § 22 zákona o státní památkové péči a není možné do tohoto procesu zasahovat prostřednictvím stanovení podmínek ve výroku tohoto závazného stanoviska (viz rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru regionálního rozvoje ze dne 15.12.2014, Sp. zn.: S-JMK 121593/2014 ORR).

OŠKaPP upozorňuje na ustanovení § 23 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. V souladu s tímto ustanovením, dojde-li při výkopových pracích k archeologickému nález, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení Archeologickému ústavu AV ČR nebo nejbližšímu muzeu. Oznámení o archeologickém nález je povinen učinit nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž došlo k nález.

Vzhledem k tomu, že nejsou stanoveny žádné podmínky, které je povinen zastoupený sám osobně vykonat, je doručováno toto závazné stanovisko v souladu s § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, pouze zástupci.

Závazné stanovisko je vydáváno v souladu s vyjádřením Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Brně.

Poučení:

Toto závazné stanovisko je úkonem učiněným na základě zákona o státní památkové péči a není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí příslušného stavebního úřadu. Proti závaznému stanovisku se nelze odvolat. Jeho obsah lze napadnout v rámci odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu příslušného rozhodnout ve věci samé, pro které je toto závazné stanovisko podkladem vyhotoveným dotčeným orgánem.

Nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který závazné stanovisko vydal, tj. krajský úřad.

Městský úřad Znojmo

odbor školství, kultury
a památkové péče

Ing. Alena Krivánková

vedoucí oddělení památkové péče OŠKaPP

Příloha: projektová dokumentace

Obdrží následující vlastníci a jejich zástupci:

Ing. Karel Bartušek, vedoucí odboru investic a technických služeb Městského úřadu Znojmo

Zasílá se na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, nám. Svobody 8, 601 54 Brno